

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Сумський державний університет
Кафедра управління

Сучасний менеджмент і економічний розвиток

Реферативний збірник матеріалів
постійно діючої міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

(1 вересня 2011 року – 29 лютого 2012 року)

Суми
Сумський державний університет
2012

УДК [005+ 330.34](063)
ББК 65.050.3л0
С 91

Рецензенти:

І. І. Д'яконова – доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту Державного вищого навчального закладу "Українська академія банківської справи" Національного банку України;
О. С. Телетов – доктор економічних наук, професор Сумського державного університету.

*Рекомендовано до друку вченою радою Сумського державного університету
(протокол № 9 від 12 квітня 2012 року)*

Сучасний менеджмент і економічний розвиток : реферативний збірник матеріалів постійно діючої міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 1 вересня 2011 р. – 29 лютого 2012 р. – Суми : Сумський державний університет, 2012. – 21 с.

ISBN 978-966-657-419-3

До реферативного збірника ввійшли матеріали, присвячені сучасному менеджменту та економічному розвитку, зокрема, економічному потенціалу та регіональному розвитку; управлінню проектами в епоху економіки знань.

Повна версія матеріалів подана в авторській редакції та розміщена на сайті [http : //me.fem.sumdu.edu.ua](http://me.fem.sumdu.edu.ua). Відповідальність за зміст поданих матеріалів несуть автори. Матеріали наведено мовою оригіналу.

**УДК [005+ 330.34](063)
ББК 65.050.3л0**

ISBN 978-966-657-419-3 © Сумський державний університет, 2012

РЕФЕРАТИВНИЙ ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК
1'2012

Виходить 2 рази на рік

ЗМІСТ

“Економічний потенціал і регіональний розвиток”
(01.09.2011 – 31.11.2011 рр.)

<i>Балацький О. Ф.</i> , д-р. екон. наук ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІЇ	5
<i>Антоненко І. Я.</i> , д-р. екон. наук ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ІВЕНТ-МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ	5
<i>Байстрюченко Н. О.</i> , канд. екон. наук АГЕНТСЬКИЙ КОНФЛІКТ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ РИНКОВОЮ ВАРТІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	6
<i>Боцьора Л. О.</i> , аспірантка ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПОДАТКОВОГО КОДЕКСУ: СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА «ПО-НОВОМУ»	6
<i>Валенкевич Л. П.</i> , канд. екон. наук, <i>Фінкільштейн О. В.</i> , магістр ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОРГАНАМИ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	7
<i>Гриценко В. Ф.</i> , канд. екон. наук, <i>Гриценко І. В.</i> , аспірантка УРАХУВАННЯ ВИМОГ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УПРАВЛІННІ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ	7
<i>Мирошниченко Ю. О.</i> , канд. екон. наук ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ	8
<i>Петрушенко М. М.</i> , канд. екон. наук, <i>Шевченко Г. М.</i> , канд. екон. наук ВРАХУВАННЯ КОНФЛІКТНОСТІ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПРИ ОЦІНЦІ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІЇ	8
<i>Соляник О. М.</i> , канд. екон. наук БАЛАНСОВИЙ МЕТОД ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	9

“Управління проектами в епоху економіки знань”
(01.12.2011 – 29.02.2012 рр.)

<i>Байстрюченко Н. О.</i> , канд. екон. наук ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТУВАННЯМ НА ЕТАПАХ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ	9
<i>Бондар Т. В.</i> , аспірантка ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОВГОСТРОКОВОЇ ЗБАЛАНСОВАНOSTІ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ НА ОСНОВІ СИСТЕМНО-СИНЕРГЕТИЧНОГО ПІДХОДУ	10
<i>Глівенко С. В.</i> , канд. екон. наук, <i>Мирошниченко Н. В.</i> , студентка ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЕКТНОГО ПІДХОДУ ПРИ УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ ЛОКОМОТИВНОГО ДЕПО СТ. СМОРОДИНЕ	10

<i>Дегтяренко О. Г.</i> , канд. екон. наук ЕКСПЕРТИЗА ЯК ОДИН ІЗ МЕХАНІЗМІВ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЕКТІВ	11
<i>Мишеніна Г. А.</i> , канд. екон. наук ЩОДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗАСАД СТВОРЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ	11
<i>Павленко О. О.</i> , канд. екон. наук, <i>Алібекова Ю. Т.</i> , аспірантка ПРОЕКТНО-ОРІЄНТОВАНІ ПІДХОДИ ЩОДО ЕКОЛОГІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ТЕРИТОРІЇ	12
<i>Познанська А. О.</i> , аспірантка ОСОБЛИВОСТІ СТИМУЛЮВАННЯ ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ НА МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	12
<i>Швіндіна Г. О.</i> , канд. екон. наук, <i>Короткий А. В.</i> , магістрант ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЕКТІВ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ ПРОЕКТУ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ САНАТОРІЮ ТОКАРІ)	13
“Сучасний менеджмент і економічний розвиток” (01.12.2011 – 29.02.2012 рр.)	
<i>Бойко Л. М.</i> , ст. викладач МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ЦІНИ НА НЕРУХОМІСТЬ З УРАХУВАННЯМ ЕКОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ	13
<i>Вербицька Т. В.</i> , асистент СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ	14
<i>Губанова О. Р.</i> , д-р. екон. наук ТЕХНОГЕННО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ЕНДОГЕННИЙ ФАКТОР СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ	14
<i>Діброва Т. Г.</i> , канд. екон. наук, <i>Попов Д. В.</i> , магістрант ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОУТВОРЕННЯ МАРОЧНИХ ТОВАРІВ: УКРАЇНСЬКА ПРАКТИКА	15
<i>Жулавський А. Ю.</i> , канд. екон. наук, <i>Чернова М. С.</i> , магістрант МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ	15
<i>Ільченко С. В.</i> , канд. екон. наук ПРОСТРАНСТВЕННО-СЕТЕВОЕ ВЛИЯНИЕ ТРАНСПОРТНОЙ СИСТЕМЫ НА ЭКОНОМИКУ УКРАИНЫ	16
<i>Канева М. А.</i> , канд. екон. наук РАДИКАЛЬНЫЕ ИННОВАЦИИ: УСПЕХ НА РЫНКЕ И ОЦЕНКА ЭКОНОМИЧЕСКОГО ЭФФЕКТА ОТ ВНЕДРЕНИЯ	16
<i>Карпец О. В.</i> , канд. екон. наук ВЛИЯНИЕ АКТИВНОГО ИЗБАВЛЕНИЯ ОТ ЗНАНИЙ НА ЭФФЕКТИВНОСТЬ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ	17
<i>Kulyk L.</i> , student, <i>Gladchenko O.</i> , senior teacher, <i>Yarmak L.</i> , senior teacher MOTIVATION AS A FUNCTION OF MANAGEMENT	17
<i>Попович Г. В.</i> , студентка СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ: ЙОГО ЗНАЧЕННЯ В РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	18
<i>Прохоренко К. М.</i> , канд. екон. наук, <i>Сергійчук І. М.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА	18
<i>Савченко Т. Г.</i> , канд. екон. наук, <i>Розгон В. О.</i> , магістр ВИКОРИСТАННЯ МАРКЕТИНГОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ОЦІНКИ КЛІЄНТСЬКОЇ СКЛАДОВОЇ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ	19
<i>Сочинська-Сибірцева І. М.</i> , канд. екон. наук ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ	19
<i>Yatsenko N.</i> , student, <i>Gladchenko O.</i> , senior teacher, <i>Yarmak L.</i> , senior teacher PECULIARITIES OF SUPPLY IN THE MARKET	20

Економічний потенціал і регіональний розвиток

УДК 330.1:332.1

ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІЇ

О. Ф. Балацький, д-р. екон. наук
Сумський державний університет

У статті узагальнені теоретичні проблеми оцінки економічного потенціалу територій. Особливу увагу приділено категорії інноваційного потенціалу. Викладені перспективні напрями досліджень проблемних питань оцінки економічного потенціалу на територіальному рівні.

Економічний потенціал, виділений за територіальною ознакою: потенціал країни, регіону, компанії, підприємства – є основою суспільного розвитку.

Під економічною оцінкою економічного потенціалу розуміють визначення його величини у вартісному вираженні. Оцінка економічного потенціалу дозволяє: визначити у вартісному виразі сумарну величину потенціалу, зосередженого на цій території; установити питому вагу кожного елемента та структуру потенціалу; знайти ступінь його використання.

Як перспективні напрями подальших досліджень висвітлених питань можна

запропонувати оптимізацію пропорцій між складовими елементами економічного потенціалу, розроблення на основі економічної оцінки важелів та інструментів стимулювання підвищення якісних його характеристик, формування механізму управління економічним потенціалом на територіальному рівні з урахуванням впливу конфліктної дії чинників навколишнього середовища в умовах суспільної кризи, а також формування системи забезпечення сталого розвитку території на основі стабілізаційних процесів збереження, зміцнення та нарощення її економічного потенціалу.

* * *

УДК 658.5.011

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ІВЕНТ-МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

І. Я. Антоненко, д-р. екон. наук
Київський національний торговельно-економічний університет

У статті розглянуті особливості історії становлення й розвитку івент-менеджменту в Україні. Висвітлені цілі та завдання івент-менеджменту, розкрито специфіка його послуг, розкриті шляхи ефективного застосування івент-менеджменту в ринкових умовах.

Івент-менеджмент стає більш популярним, і все більше компаній бажають організувати заходи, реалізуючи свою менеджментову стратегію.

В Україні використовується дослівний переклад англійського терміна «event management» — подієвий менеджмент. Як впливає з назви, в основі подієвого менеджменту лежить подія, комплекс спеціальних заходів, організованих для просування товару або послуги. Можна сказати, що з точки зору цілей бізнесу спеціальна подія – це форма залучення людини в культуру бранда, до корпоративної або іншої спільності через організацію його дій і переживань.

На першому місці у багатьох компаніях знаходиться саме вартість майбутнього заходу. Якщо раніше на певну послугу була конкретна ціна і зниження її було обмежене тисними рамками, то сьогодні агентства з використанням інструментів івентивного менеджменту йдуть швидше від наявного у клієнта бюджету і надалі пропонують можливі варіанти на цю суму. Позитивним є той факт, що зараз спостерігається поживлення на ринку івентивних послуг із залученням усе більшої кількості підприємств (туристичних фірм, готельних комплексів, ресторанів та ін.).

* * *

АГЕНТСЬКИЙ КОНФЛІКТ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ РИНКОВОЮ ВАРТІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Н. О. Байстрюченко, канд. екон. наук
Сумський державний університет

Робота присвячена оцінці впливу агентських відносин на формування ринкової вартості підприємства. Зі збільшенням вартості підприємства збільшується добробут її акціонерів: для цього цілі менеджерів підприємства повинні збігатися з інтересами акціонерів і кредиторів, що є базовою передумовою багатьох економічних моделей. Наявність агентської проблеми виключає виконання цієї передумови. Вірогідність виникнення агентських конфліктів примушує шукати можливості узгодження різних позицій. З іншого боку, вирішення агентських конфліктів вимагає ресурсів, що вилучаються, у тому числі й від підвищення ефективності управління підприємством, подальшого розвитку бізнесу і збільшення акціонерного капіталу.

В умовах високого динамізму зовнішнього середовища функціонування підприємства зростає актуальність пошуку нових рішень оптимізації бізнес-процесів, зниження рівня неефективних управлінських рішень і у зв'язку з цим зниження ризиків акціонерів підприємства. В сучасних умовах керівники підприємства повинні орієнтуватися на довгострокові показники зростання і ефективність розвитку підприємства. Наявність великої кількості зацікавлених сторін і різноманітність їх інтересів породжують можливість виникнення

конфліктів. Характер конфліктів інтересів залежить від структури капіталу суспільства: у разі розсосередженості капіталу основний конфлікт інтересів виникає між членами ради директорів і акціонерами внаслідок неспроможності останніх здійснити ефективний контроль; при концентрації капіталу конфлікт частіше виникає між контролюючими акціонерами, з одного боку, та іншими зацікавленими особами — з іншого.

* * *

ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПОДАТКОВОГО КОДЕКСУ: СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА «ПО-НОВОМУ»

Л. О. Боцьора, аспірантка

Львівський національний університет імені Івана Франка

У статті проаналізовано основні зміни, які вносяться до Податкового кодексу, проектом Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності». Здійснено порівняння вимог до суб'єктів малого підприємництва для переходу на спрощену систему оподаткування до і після внесення змін у Податковий кодекс.

Оподаткування є одним із найважливіших методів фінансового механізму.

Незважаючи на недоліки та суперечності, які містяться у Податковому кодексі, прийняття цього нормативно-правового документа є важливим кроком у покращанні механізмів вітчизняної податкової системи. Адже законодавчий акт містить у собі всі загальнодержавні та місцеві податки та збори, що дозволяє усунути незручності, пов'язані з пошуком умов

адміністрування того чи іншого податку або ж збору. Прорахунком, на наш погляд, є те, що у чинному Податковому кодексі не міститься інформація щодо оподаткування суб'єктів малого підприємництва.

Виходячи з визначень, зазначених у законодавстві, фактично сам об'єкт оподаткування не змінився. Лише замість обсягу виручки від реалізації продукції розраховуватимуть отримані малим підприємством доходи впродовж календарного року.

* * *

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОРГАНАМИ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Л. П. Валенкевич, канд. екон. наук, О. В. Фінкільштейн, магістр
Сумський державний університет

У статті розглянуто та проаналізовано основні види діяльності органів студентського самоврядування у вищих навчальних закладах м. Сум. Запропоновано методичні підходи щодо оцінки ефективності роботи органів студентського самоврядування та шляхи удосконалення існуючої системи управління студентського самоврядування.

З приєднанням України до Болонського процесу перед вищою освітою постає завдання підготовки кадрів нової формації з урахуванням світових стандартів.

В Україні у 90-х роках ХХ – на початку ХХІ ст. сформувалася система органів студентського самоврядування.

Формуючи організаційну вертикаль (навчальний заклад – інститут – факультет – курс – академгрупа, старостати гуртожитків – поверхів – блоків тощо), розбудовуючи структурні підрозділи самоврядування за напрямками діяльності (навчально-виховний, культурно-масовий, інформаційний, правовий,

різноманітні клуби за інтересами тощо) студенти набувають суттєвого досвіду організаторської роботи, розвивають лідерські та управлінські вміння.

Для дослідження сучасної системи організації органів студентського самоврядування (далі ОСС) ми обрали провідний ВНЗ регіону, університет класичного типу – Сумський державний університет (далі СумДУ) та найстаріший виш м. Сум – Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка (СумДПУ). В основі системи управління в обох університетах лежить лінійно-функціональна структура.

* * *

УРАХУВАННЯ ВИМОГ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УПРАВЛІННІ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ

В. Ф. Грищенко, канд. екон. наук, І. В. Грищенко, аспірантка
Сумський державний університет

Стаття присвячена теоретико-методичним засадам формування організаційно-економічного механізму управління економічним потенціалом регіону з урахуванням вимог еколого-економічної безпеки. Подано авторське вирішення наукового завдання – вдосконалення організаційно-економічного механізму екологізації експортно-імпорتنих операцій з урахуванням вимог забезпечення глобальної екологічної безпеки, що сприятиме посиленню адаптивності та конкурентоспроможності національної економіки.

Ключові слова: еколого-економічна безпека, організаційно-економічний механізм, експорт, імпорт, експортно-імпорتنі операції, зовнішньоторговельне сальдо, міжнародні економічні відносини, спеціальний екологічний митний тариф, комплексна еколого-економічна оцінка.

Основною метою дослідження є аналіз теоретичних та науково-методичних положень щодо управління економічним потенціалом регіону з урахуванням вимог його еколого-економічної безпеки.

Урахування вимог еколого-економічної безпеки регіону приведе до структурної перебудови соціально-економічної підсистеми регіону у напрямі її екологізації. А саме: до формування раціональної та екологічно збалансованої просторової структури еконо-

міки регіону; розвитку ефективних конкурентоспроможних напрямів економічної діяльності; раціонального використання трудових ресурсів; вирівнювання соціально-економічного розвитку регіонів; досягнення регіональної збалансованості інтересів охорони природного середовища та соціально-економічного розвитку; покращання демографічної ситуації; збільшення тривалості життя населення регіону; покращання стану НПС; підвищення показників ВРП.

* * *

ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ

Ю. О. Мирошниченко, канд. екон. наук
Сумський державний університет

У статті запропонована концепція стратегічного управління капіталом підприємства в процесі управління економічним потенціалом на макро-, мезо- та мікрорівнях. Визначено місце прибутковості капіталу при аналізі економічного потенціалу підприємства.

У зв'язку з ускладненням причинно-наслідкових зв'язків між макро- та мікроекономічними системами, погіршенням фінансового стану промислових підприємств України, орієнтацією більшої частини менеджерів на отримання максимального прибутку в короткостроковій перспективі внаслідок невизначеності середовища вимагають переосмислення не тільки ролі прибутковості капіталу, а й формування нової системи прогнозування і планування розвитку територіальних комплексів, галузей, підприємств.

Ситуація, що склалася на підприємствах, потребує формування нової системи економічних відносин, яка пови-

нна забезпечувати стійкий розвиток усіх її суб'єктів.

Для збільшення економічного потенціалу пріоритетними напрямками стратегічного розміщення капіталу мають бути: технічне переозброєння з запровадженням енерго- та ресурсозберігаючих технологій; модернізація виробництва з метою поліпшення екологічного середовища та використання відходів виробництва як вторинної сировини; здійснення стратегічних інвестицій, спрямованих на впровадження досягнень науково-технічного прогресу, підвищення ступеня конкурентоспроможності продукції, зниження господарських ризиків.

* * *

УРАХУВАННЯ КОНФЛІКТНОСТІ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПРИ ОЦІНЦІ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІЇ

М. М. Петрушенко, канд. екон. наук, Г. М. Шевченко, канд. екон. наук
Сумський державний університет

У статті обґрунтовано необхідність актуалізації проблеми врахування конфліктності навколишнього природного та соціального середовища при оцінці природно-ресурсного потенціалу на територіальному рівні. Висвітлено питання взаємозв'язку природних ресурсів і навколишнього середовища в контексті виникнення протиріч між ними.

Актуальність дослідження теми природно-ресурсних конфліктів, зокрема, впливу конфліктного соціального середовища на продуктивність природних ресурсів, пояснюється насамперед тим, що існуючі методи встановлення зв'язків між природними ресурсами та конфліктами, що ними спричинені, вузькі за своїм змістом і дієвістю, а отже, недостатні для успішного розв'язання відповідних проблем.

Загалом на відміну від усієї класифікації природно-ресурсних конфліктів, у якій як природні ресурси, тобто діяль-

ність навколо них, спричиняють конфліктні ситуації, так і довкілля внаслідок своєї суперечливості впливає на природні ресурси (тобто природні ресурси можуть бути як причиною, так і наслідком відповідних конфліктів), цьому дослідженні природно-ресурсний потенціал є об'єктом конфліктної дії навколишнього середовища. Наслідками такої дії є недовикористання такого потенціалу, що має бути відображено при його оцінці та прогнозуванні його величини.

* * *

БАЛАНСОВИЙ МЕТОД ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

О. М. Соляник, канд. екон. наук
Сумський державний університет

У статті розкрито сутність, роль та перспективи використання балансового методу як інструменту дослідження розвитку регіону. Автором охарактеризовані основні види матеріальних балансів, проаналізовані сфери їх застосування, визначені коло вирішуваних завдань, переваги та труднощі практичного застосування.

Значні зміни в структурі виробничих відносин, суверенізація регіонів, розвиток місцевого самоврядування, самостійність підприємств ставлять нові завдання і пріоритети перед регіональною економікою. В умовах ринкової економіки для органів державного управління на перший план виходять процеси збалансованого розвитку соціо-еколого-економічної системи адміністративно-територіальних утворень. Комплексне вивчення природно-ресурсного потенціалу, демографічних, соціальних, економічних та екологічних

проблем регіонів є досить складним завданням.

Роль балансового методу є дуже важливою для комплексного дослідження та збалансованого розвитку екологічної, соціальної та економічної систем регіону, оптимізації міжрегіональних та міждержавних взаємовідносин. Використання цього методу обумовлює можливість взаємоув'язки окремих розділів, показників регіональних прогнозів, планів соціально-економічного розвитку регіонів і територій із цільовими комплексними програмами.

* * *

Управління проектами в епоху економіки знань

ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТУВАННЯМ НА ЕТАПАХ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ

Н. О. Байстрюченко, канд. екон. наук
Сумський державний університет

Робота присвячена аналізу життєвого циклу проекту з метою визначення конкретних управлінських рішень на всіх етапах його розроблення та впровадження. Особливу увагу приділено аналізу впливу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища на етапах життєвого циклу, які спричиняють невизначеність та впливають на хід управлінських процесів.

Управління проектами є сферою знань, що розвивається, і набуває все більшого значення у функціонуванні української економіки.

Проектне управління передбачає планування до рівня елементарних робіт та оптимальне розподілення доступних ресурсів.

В ідеалі робота щодо впровадження проекту має виконуватися рівномірно на всіх етапах життєвого циклу: розроблення концепції проекту, розробка проекту, реалізація проектного рішення, впровадження проекту, супроводження проекту та закінчення проекту. Як правило, на початковому етапі робота виконується дещо повільніше, а згодом

темп збільшується. Разом з тим робота з розроблення і впровадження проекту може або завершуватися вчасно, або запізнюватися чи випереджати намічені терміни.

Проведений аналіз імовірності настання сприятливої, несприятливої та найбільш імовірної події впровадження та реалізації проекту.

Найбільше уваги під час управління має бути надано на етапах «розроблення проекту» та «впровадження проекту», оскільки вони можуть у майбутньому дати найбільший приріст потенціалу над ентропією за рахунок зниження непередбачуваності системи.

* * *

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОВГОСТРОКОВОЇ ЗБАЛАНСОВАНOSTI РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ НА ОСНОВІ СИСТЕМНО-СИНЕРГЕТИЧНОГО ПІДХОДУ

Т. В. Бондар, аспірантка

Сумський державний університет

У статті показано доцільність планування розвитку території з позицій системного та синергетичного підходів; визначено сутність довгострокової збалансованості територіального розвитку; проаналізовано зміст та кількісне визначення критерію структурно-динамічної раціональності становлення територіальної системи на основі виділення аспектів її природи; обґрунтовано сутність понять тенденції, вектора та градієнта розвитку; подано вихідні положення планування розвитку території.

У сучасних умовах особливості та спрямованість соціально-економічного розвитку свідчать про його неспроможність відтворити повною мірою власний потенціал.

Метою дослідження є виділення теоретичних положень методологічного характеру щодо досягнення пропорційного розвитку території у часі на основі системно-синергетичного підходу.

Критерієм структурно-динамічної раціональності територіального розвитку є показник розвитку території, який синтезує у собі науково обґрунтовані часткові показники природної, соціальної та економічної систем території.

Кількісно такий критерій може бути виражений у формі добутку кумулятивних показників стану елементів структури та їх середньоквадратичних відхилень від запроєктованого вектора розвитку системи, що ґрунтується на внутрішній тенденції становлення.

Виділені теоретичні положення можуть виступати як методологічні орієнтири під час розроблення планів та програм соціально-економічного територіального розвитку, спрямованих на досягнення критерію структурно-динамічної раціональності, тобто його збалансованості у довгостроковій перспективі.

* * *

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЕКТНОГО ПІДХОДУ ПІД ЧАС УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ЛОКОМОТИВНОГО ДЕПО СТ. СМОРОДИНЕ

С. В. Глівенко, канд. екон. наук, Н. В. Мірошниченко, студентка

Сумський державний університет

У статті розглянуто теоретичні основи проектного менеджменту в системі управління розвитку персоналу та вдосконалення системи управління персоналом на основі проектного підходу. Визначено зв'язок між проектом та управлінням — розроблено проект з удосконалення системи розвитку персоналу локомотивного депо ст. Смородине.

Важливим фактором у напрямку розвитку економіки є ефективне використання трудових ресурсів, їх досконала організація і постійна робота з ними в напрямку найбільшого ефекту від використання.

Метою проведеного дослідження стало удосконалення системи управління персоналом на основі проектного підходу, тобто пов'язати проект зі стадіями розвитку персоналу для мінімального використання фінансових ресурсів та забезпечення кадрових потреб організації в стислі терміни.

Сутність поняття «проект розвитку персоналу» — це тимчасова дія, що виконується для створення унікального продукту чи послуги, спрямованої на розвиток персоналу.

Застосування проектного підходу в управлінні персоналом на прикладі локомотивного депо ст. Смородине виявилося досить доречним та ефективним для покращання системи управління. Застосування автоматизації проектних розрахунків дозволяє більш оперативно приймати управлінські рішення в системі управління персоналом організації.

* * *

ЕКСПЕРТИЗА ЯК ОДИН ІЗ МЕХАНІЗМІВ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЕКТІВ

О. Г. Дегтяренко, канд. екон. наук
Сумський державний університет

У тезах наведено один із механізмів оцінки ефективності інноваційного проекту на основі проведення його комплексної експертизи. Подано критеріальну базу відбору інвестиційного проекту та основні складові комплексної експертизи.

Визначення цінності проекту, а також аналіз фінансової привабливості проекту за умов обмеженості ресурсів вимагають додержання загальних правил їх оцінки та порівняння. У проектному аналізі ці правила називаються критеріями рішень, використання яких дозволяє аналітику прийняти єдине правильне рішення: ухвалити, відхилити чи переорієнтувати проект. Вибір конкретного критерію для прийняття рішення про фінансову чи економічну доцільність проекту залежить від різних факторів: ринкової перспективи, існування обмежень на фінансування проекту тощо. Незважаючи на поширеність і популярність деяких критеріїв, для аналітика

надзвичайно важливо обрати таку комбінацію критеріїв, яка є найбільш прийнятною для певного проекту.

При виборі проекту фірмою-інвестором повинна бути визначена своя система пріоритетів: суспільна значущість проекту; вплив на імідж компанії-інвестора; відповідність меті інвестора; ринковий потенціал продукту, що створюється; відповідність фінансовим та організаційним можливостям інвестора; екологічність та безпечність проекту тощо.

Якщо для якоїсь зі складових експертизи оцінки експертів розходяться, то проводиться додаткова експертиза іншими експертами.

* * *

ЩОДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗАСАД СТВОРЕННЯ ТА РЕАЛІЗЦІ ПРОЕКТІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРНЕРСТВА В УКРАЇНІ

Г. А. Мішеніна, канд. екон. наук
Сумський державний університет

У статті розглянуто деякі організаційно-економічні складові платформи створення та реалізації проектів державно-приватного партнерства (ДПП) в Україні. Проаналізовано певні проблеми системи управління проектами ДПП, визначено орієнтири їх вирішення.

У світовій практиці застосування державно-приватного партнерства (ДПП) як форми залучення приватного капіталу до багатьох видів господарської діяльності, що традиційно перебувають у віданні держави, досить поширена. Найбільш істотним моментом, що відрізняє державно-приватне партнерство від традиційних взаємовідносин публічного й приватного секторів, є те, що ДПП створює базові моделі фінансування, перерозподіляє відносини власності, а також формує нові методи управління.

Адаптовані й удосконалені форми та механізми ДПП відкривають стратегічно важливі перспективи: сприяють роз-

витку територіальної економічної інтеграції через активізацію зусиль і ресурсів регіональних та місцевих органів влади до розроблення й реалізації регіональних стратегічних проектів; безпосередньо формують довіру в економіці, довіру між владою й бізнесом; стимулюють зростання мобільності бізнесу (вступ на ринок нових компаній і вихід старих). У підсумку, на наш погляд, державно-приватне партнерство повинне стати самостійним розділом (елементом) стратегічних планів розвитку країни, регіонів, міст і визначати архітектуру дій щодо формування позитивного іміджу та репутації країни.

* * *

ПРОЕКТНО-ОРИЄТОВАНІ ПІДХОДИ ЩОДО ЕКОЛОГІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ТЕРИТОРІЇ

О. О. Павленко, канд. екон. наук, Ю. Т. Алібекова, аспірантка
Сумський державний університет

У статті розглянуто теоретично-методичні засади формування екологізації системи управління соціоекономічним розвитком адміністративної території на основі проектно-орієнтованого підходу.

Екологізація системи управління передбачає створення нового рівня відповідальності державної та місцевої влади перед територіальними громадами за вибір шляхів подальшого розвитку. Провідне місце у створенні нових моделей управління відводиться застосуванню програмно-цільових підходів, які дозволяють упроваджувати нові екологічно-орієнтовані ідеї у вигляді конкретних стратегій, програм, проектів.

На даний час потребують негайної необхідності розроблення науково-методичних підходів до визначення напрямків розвитку території на основі кардинальних змін: організаційної стру-

ктури управління територією та соціо-еколого-економічного розвитку; вдосконалення якості навколишнього природного середовища; розподіл та закріплення функцій управління якістю навколишнього природного середовища, як на рівні території в цілому, так і на рівні окремих підприємств; формування критеріїв оцінки проекту екологізації соціоекономічного розвитку території.

Для вирішення поставлених завдань стартовою умовою є організаційні зміни, що базуються на екологізації всіх механізмів управління за галузями зокрема, так і для території взагалі.

* * *

ОСОБЛИВОСТІ СТИМУЛЮВАННЯ ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ НА МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

А. О. Познанська, аспірантка
Сумський державний університет

У статті наведені практичні рекомендації щодо впровадження додаткових форм стимулювання (матеріальних та моральних) під час реалізації проектів на машинобудівних підприємствах для організації високоєфективної роботи мотивованої команди співробітників, яка забезпечить успішну організацію проекту з позитивним кінцевим результатом.

На сьогодні, коли стрімко розвиваються наука і техніка, важливо «тримати руку на пульсі». Якщо говорити про машинобудівне підприємство, то воно часто стикається з питаннями внесення додаткових параметрів, змін у свою продукцію або взагалі розробляти новий проект. Для успішного виконання нового замовлення необхідно створювати робочі групи під конкретний проект що у свою чергу, призводить до додаткових затрат людино-годин. На цьому етапі постає питання стимулювання працівників створеної робочої групи для ефективної роботи в зазначені строки.

Нематеріальними стимулами під час проектної організації робіт можуть бути: вручення корпоративної нагороди

(значки, елемент одягу з емблемою підприємства, чашка і т.д.) у разі успішного завершення проекту; організація та проведення фуршету із клієнтом за результатами замовлення, що створить відчуття особистої причетності до створення нової продукції; відрядження групи в місце запуску обладнання; додаткові можливості по стосовно до графіка відпусток, пільги та знижки на путівки для сімей (адже від понаднормової роботи страждає сім'я в цілому).

За результатами проекту варто провести аналіз роботи команди, виявити переваги, недоліки, обговорити, яким чином удосконалити процес для майбутніх проектів.

* * *

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЕКТІВ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ ПРОЕКТУ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ САНАТОРІЮ «ТОКАРІ»)

Г. О. Швіндіна, канд. екон. наук, А. В. Короткий, магістрант
Сумський державний університет

У статті наведені результати дослідницької роботи з оцінки проекту, спрямованого на реструктуризацію організації готельного бізнесу.

Для організації готельного бізнесу необхідність упровадження системи оцінки рішень з реструктуризації викликана потребою відстежувати динаміку змін у ході реструктуризації для забезпечення фінансування із зовнішніх джерел всіх етапів стратегічних змін.

Головною проблемою санаторію "Токарі" було визначено нерегулярність попиту (сезонність) та неритмічність завантаження виробничих потужностей готелю.

Для санаторію "Токарі" було запропоновано альтернативні варіанти стратегічного розвитку: 1) зміна маркетингової пропозиції для споживачів; 2) оптимізація навантаження готелю за рахунок побудови нового корпусу.

У процесі оцінки рішень з реструктуризації були використані стандартні методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості рішень. За результатами розрахунків виявилось, що більшу інвестиційну привабливість має другий варіант, а саме побудова корпусу. Отже, саме побудова нового спального корпусу відповідає стратегії санаторію "Токарі", що передбачає захоплення нових сегментів ринку та збільшення кількості наданих послуг.

Рациональність розроблення доведена співпрацею з інвесторами, які схвально оцінили запропоновану альтернативу.

* * *

Сучасний менеджмент та економічний розвиток

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ЦІНИ НА НЕРУХОМІСТЬ З УРАХУВАННЯМ ЕКОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ

Л. М. Бойко, ст. викладач

Донбаський державний технічний університет

У статті проведено обґрунтування методичних підходів щодо можливості врахування екологічної складової під час формування ціни на об'єкти житлової нерухомості.

Інвестування в житлову нерухомість упродовж десятиліть розглядається як одне з найбільш безпечних та найбільш прибуткових, а у довгостроковій перспективі – це чудова можливість збереження та накопичення власного капіталу.

Інвестиції в житлову нерухомість прийнято вважати довгостроковими, але це лише на перший погляд. При аналізі ринку можна виявити безперервний попит на якісні площі. При цьому таке визначення як «якісна площа» зумовлена формуванням споживчого попиту саме на ті об'єкти нерухомості, які відповідають додержанню екологічних вимог та нормативів.

Ціни на нерухомість з року в рік від року зростають. Для того щоб інвестиції в нерухомість були максимально прибутковими, необхідне доскональне знання ринку. Вчасне звернення до фахівців дозволить не лише мінімізувати ризики, а й прорахувати витрати та прибутковість проекту.

Якісне житло (новобудови, таунхаузи, котеджні селища) за наявності попиту має всі шанси в майбутньому вирости в ціні від 5% до 15%.

Неякісний економклас (старе житло) може залишитися з колишньою ціною або взагалі піти вниз при торгах на 5%, 10%, 15%.

* * *

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Т. В. Вербіцька, асистент

Кіровоградський національний технічний університет

У статті проведено аналіз тенденцій соціально-економічного розвитку Кіровоградської області. Акцентовується увага на соціальній компоненті розвитку регіону. Запропоновано шляхи покращання соціально-економічного стану Кіровоградської області шляхом формування виваженої соціальної політики регіону.

Стабільний економічний та соціальний розвиток регіону є передумовою гармонічного розвитку держави в цілому. Кожен регіон займає відповідне місце у системі суспільного розподілу праці і повинен бути спрямований на реалізацію загальнодержавної стратегії розвитку.

Хоча в Україні й взято курс на соціально орієнтовану економіку, сьогодні тільки починають вироблятися пріоритети розвитку соціальної сфери в урядовій політиці. На цей час державне регулювання соціального розвитку регіонів ускладнюється глибокою та складною внутрішньою структурою соціальної сфери. Це зумовлює необхідність роз-

роблення досить розвинутої системи управління.

Основною метою регіональної політики повинно стати прискорення поступу України на шляху сталого розвитку, економічного зростання, поєданого з активною соціальною політикою держави, демократизацією всіх складових суспільного життя, що потребує формування якісно нової державної регуляторної політики. Тому доцільне проведення соціально значущої та ефективної регіональної політики, а саме розширення можливостей регіону при формуванні власного бюджету з правом пріоритетного інвестування у соціально-економічні програми і проекти.

* * *

ТЕХНОГЕННО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ЕНДОГЕННИЙ ФАКТОР СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ

О.Р. Губанова, д-р. екон. наук

Одеський державний екологічний університет

У статті визначено зміст категорій «техногенні ресурси» та «техногенно-ресурсний потенціал», обґрунтована доцільність включення техногенно-ресурсного потенціалу до системи ендегенних факторів соціально-економічного розвитку територій.

Актуальність проблеми розширення ресурсних можливостей сучасного матеріального виробництва обумовлює доцільність залучення до сфери ресурсоспоживання таких ресурсів суспільного розвитку, як техногенно-сировинні ресурси, які є побічними продуктами функціонування господарських систем, і за своїм якісно-кількісним складом здатні конкурувати з ресурсами природного походження та служити потужним джерелом формування сировинно-енергетичної бази національної економіки.

Збільшення ступеня залучення в господарський обіг техногенних ресурсів

при скороченні витрат природних ресурсів стає об'єктивною умовою сталого розвитку економічних систем. Отже, можливість здійснення якісних соціально-економічних трансформацій певною мірою залежить від наявності в регіоні сукупності запасів техногенних ресурсів з урахуванням можливостей їх розширення і поповнення в майбутньому внаслідок виявлення нових джерел утворення, тобто техногенно-ресурсного потенціалу території, який, безумовно, слід розглядати як ендегенний фактор її розвитку.

* * *

ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОУТВОРЕННЯ МАРОЧНИХ ТОВАРІВ: УКРАЇНСЬКА ПРАКТИКА

Т. Г. Діброва, канд. екон. наук, Д. В. Попов, магістрант
Національний технічний університет України «КПІ»

У роботі висвітлено сутність та особливості ціноутворення для марочних товарів у контексті діяльності вітчизняних компаній на різних ринках, враховуючи закордонний досвід.

Сьогодні досить мало товарів має унікальні характеристики (USP), завдяки яким вони здатні перевершити товари конкурентів. У боротьбі за гроші споживачів перемагають такі товари, до яких існує прихильне емоційне ставлення. Сталі позитивні емоції та лояльне ставлення споживачів можна сформувавши лише до марочної продукції, яка має певний рівень відомості. Сильна марка (бренд) – це найцінніший актив компанії, інструмент формування довгострокових конкурентних переваг підприємства.

Бренд – це поінформованість про торгову марку, її цінність для споживачів. Бренд є носієм нематеріальних активів,

оскільки створює вигоди для обох сторін ринкової угоди як для покупця, так і для продавця.

Преміальне ціноутворення необхідно використовувати на багатьох українських ринках, де висока ціна здатна створити репутацію товарів як продукції вищої якості, де існують високий рівень попиту і помірна конкуренція. Це надасть їм можливість розширити коло споживачів, вийти на нові сегменти та сформувати бажаний імідж компанії через зв'язок між товаром-ціною-іміджем: «чим дорожче, тим краще товар». Використання даного методу ціноутворення буде, без сумніву, сприяти отриманню додаткової вигоди.

* * *

УДК [005.583+005.32] :334.012.64

МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

А. Ю. Жулавський, канд. екон. наук, М. С. Чернова, магістрант
Сумський державний університет

У статті розглянуті проблеми мотивації працівників малих підприємств. Був проведений аналіз матеріальної і нематеріальної мотивації, визначені задачі мотивації. Розглянута залежність темпів зростання продуктивності праці і заробітної плати на малих підприємствах України та Сумської області.

Ефективне функціонування ринкової економіки можливе за умови існування різних за своїми розмірами підприємств – великих, середніх і малих. Незважаючи на те, що економічний потенціал регіону визначають перш за все великі підприємства, малий бізнес продовжує займати провідне місце. Малі підприємства є фундаментальною основою для побудови конкурентного середовища, а також базою для формування середнього класу.

В Сумській області така сама ситуація з продуктивністю праці на малих підприємствах, як і по Україні в цілому – нестабільна динаміка. У 2009 році продуктивність зменшилася з 129,52 тис. грн до 124,11 тис. грн (4,18%), в 2010 році вона збільшується на 6,53% щодо попереднього року і сягає 132,21

тис. грн. Стосовно 2008 року продуктивність збільшується на 2,08%. Середньорічна заробітна плата на малих підприємствах збільшується в 2009 році спочатку на 5,28%, а потім в 2010 році на 12,01%.

Мотивація персоналу на малих підприємствах залежить не лише від матеріального заохочення, але й від інших факторів, таких, як відношення керівників до підлеглих, рівень їхньої довіри до них і, найголовніше, рівень лояльності працівників до компанії. Створюючи комфортну атмосферу на робочих місцях, керівники досягнуть не лише кращого самопочуття співробітників, але й забезпечать підвищення рівня продуктивності праці.

* * *

УДК 338.47+330.522.2

ПРОСТРАНСТВЕННО-СЕТЕВОЕ ВЛИЯНИЕ ТРАНСПОРТНОЙ СИСТЕМЫ НА ЭКОНОМИКУ УКРАИНЫ

С. В. Ильченко, канд. экон. наук

Институт проблем рынка и экономико-экологических исследований НАН Украины

В работе представлены разные подходы к оценке влияния транспорта на социально-экономическое развитие регионов. Предложены методы определения воздействия территориальной концентрации транспортной инфраструктуры с учетом производственных, социальных и популяционных факторов.

Для экономического исследования территориально-сетевого влияния каждого вида транспорта на размещение факторов производства и развития регионов экономистами разных стран было разработано и апробировано определенное количество подходов, в том числе и экономико-математических. Эти модели условно сгруппированы в три крупных блока – межрегиональные, региональные и межотраслевые, каждый из которых, в свою очередь, представляет комплекс предлагаемых вариантов.

Подход к определению экономической активности региона на основе производственной функции оценивает вли-

яние набора факторов производства на получение максимально возможного объема продукта.

Расчеты, проводимые по всем представленным моделям, подчеркивают большую или меньшую степень поляризации регионов и их инфраструктуры, в том числе и транспортной, соответственно максимальную выгоду извлекают регионы, наиболее обеспеченные инфраструктурой не только количественно, но и качественно. Вопрос стоит о сокращении ярко выраженной степени поляризации, поскольку такая ситуация приводит к расслоению общества.

* * *

УДК 330.567.223+338.12.017

РАДИКАЛЬНЫЕ ИННОВАЦИИ: УСПЕХ НА РЫНКЕ И ОЦЕНКА ЭКОНОМИЧЕСКОГО ЭФФЕКТА ОТ ВНЕДРЕНИЯ

М. А. Канева, канд. экон. наук

Институт экономики и организации промышленного производства СО РАН

В настоящем исследовании рассматривается феномен радикальных инноваций: определение понятия, а также факторы, способствующие их успеху на рынке. Также на базе данных о проекте рассчитывается экономический эффект от внедрения радикальной инновации - вакцины против рака молочной железы.

Каждый год на рынке появляется множество новинок, некоторые из которых можно считать поистине радикальными инновациями, лишь малая доля которых имеет успех у потребителей и завоевывает рынок.

Одной из причин «проклятия инноваций» является психология потребителей, которые склонны недооценивать инновации. В ряде экспериментов было показано, что люди имеют склонность более высоко ценить тот товар, который уже находится в их распоряжении, нежели новый товар. Эффект «непринятия потерь» (loss aversion) и приводил к систематической недооценке инноваций потребителями.

Потребители склонны недооценивать инновации, в то время как их создатели, наоборот, склонны переоценивать новинки. Факторы провала инновационных продуктов на рынке: неполнота информации о продукции, неверный выбор рыночной сети, каналов распространения и др.

Кроме того, был оценен экономический эффект от внедрения радикальной инновации – вакцины от рака молочной железы. Общий годовой экономический эффект составил 1,76 млрд руб. По мере увеличения числа потребителей вакцины экономический эффект будет возрастать.

* * *

УДК 005.336.4

ВЛИЯНИЕ АКТИВНОГО ИЗБАВЛЕНИЯ ОТ ЗНАНИЙ НА ЭФФЕКТИВНОСТЬ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ

О. В. Карпец, канд. экон. наук

Дальневосточный федеральный университет

В статье описываются причины и возможности проведения процесса, названного «активным избавлением от знаний» (knowledge active forgetting – KAF). Необходимость данного процесса связана с усилением конкуренции со стороны внешней среды организации, а также накоплением больших объемов устаревших знаний внутри самой организации, что тормозит ее успешное развитие.

С точки зрения конкурентоспособности знания выступают как одно из, и возможно, наиболее важных преимуществ организации. Растущая роль секторов, основанных на знаниях, с одной стороны, и усиливающиеся глубина и широта глобальной конкуренции – с другой, только подчеркивают данную тенденцию.

В настоящее время в литературе по менеджменту знаний достаточное внимание уделяется таким понятиям, как «оценка», «создание», «поглощение», «хранение», «организация», «распространение» и «утилизация» знаний, в то же время существует провал в терминологии в том, что касается «активного

избавления от знаний» (knowledge active forgetting – KAF). KAF следует рассматривать как процесс, при помощи которого организация пытается исправить ситуацию с накопленными старыми и устаревающими знаниями так, чтобы снизить их потенциально отрицательное влияние и обеспечить достижение организационных целей.

Помимо роли высшего руководства, отметим ключевое значение культуры организации. Для обеспечения долгосрочных преимуществ на рынке процесс KAF должен стать частью организационной культуры.

* * *

УДК 005.32:331.101.3+005.583

MOTIVATION AS A FUNCTION OF MANAGEMENT

*Lyudmila Kulyk, student, Oksana Gladchenko, senior teacher, Lyubov Yarmak, senior teacher
Summy State University, Foreign languages department*

The article deals with motivation as a function of management. The authors point out the benefits of motivation such as putting human resources into action, improving the level of efficiency of employees, achievement of organizational goals, good working environment and stability of work force.

People join and work in organizations to satisfy their needs. They are attracted to organizations that have the means of satisfying their needs. These means are called incentives of rewards. Organizations use them to induce people to contribute their efforts toward achieving organizational goals. The continued existence of an organization depends on its ability to attract and motivate people to achieve these personal and organizational goals.

Stability of workforce is very important from the point of view of reputation and goodwill of employees. The employees can remain loyal to the enterprise only when they have a feeling of participation in the management. The skills and efficiency of

employees will always be of advantage to employees as well as employers. This will lead to a good public image in the market which will attract competent and qualified people into a company.

From the above discussion, we can say that motivation is an internal feeling which can be understood only by manager since he is in close contact with the employees. Needs, wants and desires are inter-related and they are the driving force to act. These needs can be understood by the manager and he can frame motivation plans according to them. We can say that motivation therefore is a continuous process which is based on the unlimited need.

* * *

УДК 005.1

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ: ЙОГО ЗНАЧЕННЯ В РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Г. В. Попович, студентка

Буковинський державний фінансово-економічний університет, м. Чернівці

У статті визначено суть та зміст системи соціального захисту населення, обґрунтовано необхідність здійснення державного управління соціальними процесами, визначена роль держави у формуванні соціальної політики.

У комплексі кардинальних проблем розвитку Української держави, пов'язаних із пошуком шляхів розбудови та трансформації її економіки на ринкових засадах, особливого значення набуває вирішення завдань відтворення та розвитку людського потенціалу, що передбачає формування надійної системи соціального захисту населення.

Становлення відносин соціального захисту населення як основи стратегічного планування в соціальній сфері залежить від ефективності реалізації державою соціальної функції. Однією з головних ознак поняття соціальної функції держави є реалізація встановлених цілей у чітко визначених формах під час

стратегічного планування діяльності органів соціального спрямування. Формами реалізації соціальної функції держави є напрями її практичної діяльності, спрямовані на впровадження в життя цілей держави, на вирішення завдань, які стоять перед нею, і на реалізацію її функцій. Оскільки соціальне забезпечення, соціальне страхування і соціальна допомога спрямовані на забезпечення гідного життєвого рівня населення, то це є соціальною функцією держави у вузькому значенні. Стратегічне планування діяльності органів державної влади соціального спрямування повинно базуватися на реалізації функції соціального захисту.

* * *

УДК 339.138:005.332.4

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА

К. М. Прохоренко, канд. екон. наук, І. М. Сергійчук

Львівська комерційна академія, м. Львів

У статті показано методику дослідження становища підприємства на ринку, розроблення заходів щодо покращання його маркетингової діяльності, проведення опитування споживачів для визначення їх ставлення до підприємства. Визначено, які фактори впливають на вибір споживачів та якими параметрами і мотивами покупці керуються при виборі товару того чи іншого виробника або торгової марки.

Метою статті є розроблення рекомендацій щодо удосконалення організації маркетингової діяльності підприємства та розроблення заходів стосовно її покращання в умовах конкурентного середовища.

ПАТ «Крафт Фудз Україна» має багато можливостей розвитку і зростання, серед яких – збільшення кількості реклами, промоакції, акції з подарунками, проведення більшої кількості виставок, свят, фестивалів, дегустацій (як для споживачів, так і для ЗМІ); розвинення дистрибуції, відкриття фірмових мага-

зинів та кіосків, залучення більшої кількості дітей, підлітків та людей похилого віку, вдосконалення упаковок; освоєння виробництв нових видів продукції. Усі ці заходи значно збільшать прибуток підприємства за рахунок зростання кількості лояльних споживачів, збільшення обсягів продажу, розширення ринку, появи нових джерел доходу. Реалізація запропонованих заходів дозволить підтримати і закріпити лідируючу позицію підприємства на ринку в умовах конкурентного середовища.

* * *

УДК 336.717.22

ВИКОРИСТАННЯ МАРКЕТИНГОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ОЦІНКИ КЛІЄНТСЬКОЇ СКЛАДОВОЇ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ

Т. Г. Савченко, канд. екон. наук, В. О. Розгон, магістр

Українська академія банківської справи Національного банку України

У статті розглянуто використання системи збалансованих показників у процесі формування депозитної політики банку. Акцент зроблено на запропонованому автором комплексі маркетингових інструментів аналізу клієнтської складової депозитної політики банку, детально охарактеризовано кожен із них.

Одним із завдань банківських установ є створення достатньої ресурсної бази для здійснення власної діяльності, тому розроблення депозитної політики є важливим елементом у складі банківської політики.

При нестабільності банківської системи залучення коштів на оптовому сегменті грошового ринку втрачає свою актуальність, тому ресурсна база банків в основному формується за рахунок коштів депозитного походження. З огляду на це при розробленні депозитної політики особливу увагу слід приділяти клієнтській складовій. Тобто, на нашу думку, стратегія банку щодо залучення депозитних коштів повинна бути клієнтоорієнтованою.

При аналізі кількісних показників конкурентоспроможності варто орієнтуватися на номінальну процентну ставку. Стосовно якісних показників, то їх конкурентоспроможність можна оцінити за допомогою розрахунку інтегральних показників, що може здійснюватись у декілька етапів. Так, на першому етапі відповідальний підрозділ маркетингу обирає базу порівняння, тобто найкращий із запропонованих у відповідному сегменті, продуктів банків-конкурентів, іншими словами, фактично відбувається застосування вже описаного механізму бенчмаркінгу. Після цього обирають найбільш вагомі для споживача якісні ознаки.

* * *

УДК 338.24

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ

І. М. Сочинська-Сибірцева, канд. екон. наук

Кіровоградський національний технічний університет

У статті розглядаються тенденції розвитку трудового потенціалу в системі економічних ресурсів регіону. Характеризуються показники кількісних та якісних змін стану трудового потенціалу Кіровоградської області. Оцінюються причини та наслідки таких змін, пропонуються заходи забезпечення ефективності формування і використання трудового потенціалу регіону.

Сучасний етап розвитку регіонів України характеризується протиріччям між необхідністю соціально-економічного зростання і неможливістю прогресивних зрушень з причин погіршення кількісно-якісних характеристик трудового потенціалу.

Подолання негативної тенденції щодо погіршення природної бази формування трудового потенціалу вимагає реалізації комплексу заходів, спрямованих на збільшення народжуваності, підтримку сімей з дітьми, поліпшення здоров'я населення, збільшення тривалості життя. Тому головне завдання обласної програми «Центральний регіон-2015»

полягає у створенні економічно сприятливого середовища для залучення інвестицій та реалізації інноваційно-інвестиційних проектів.

Ми переконані, що забезпечення достатньо високих темпів зростання валового внутрішнього продукту, формування сприятливого інвестиційного клімату та економічної кон'юнктури, розширення сфери продуктивної зайнятості населення стане можливим завдяки ринковим трансформаційним процесам у напрямку формування багатосекторної структури економіки регіону.

* * *

УДК 339.13/15

PERCULIARITIES OF SUPPLY IN THE MARKET

Nataliya Yatsenko, student, Oksana Gladchenko, senior teacher, Lyubov Yarmak, senior teacher
Sumy State University, Foreign languages department

The article deals with the peculiarities of supply in the market. The authors point out the factors affecting supply: goods own price, price of related goods, conditions of production, government policies and regulations.

In economics, supply is the amount of some product producers are willing and able to sell at a given price all other factors being held constant. Usually, supply is plotted as a supply curve showing the relationship of price to the amount of product businesses are willing to sell.

A supply schedule is a table which shows how much one or more firms will be willing to supply at particular prices. The supply schedule shows the quantity of goods that a supplier would be willing and able to sell at specific prices under the existing circumstances. Some of the more important factors affecting supply are the goods own price, the price of related

goods, production costs, technology and expectations of sellers.

Government intervention can have a significant effect on supply. Government intervention can take many forms including environmental and health regulations, hour and wage laws, taxes, electrical and natural gas rates and zoning and land use regulations.

This list is not exhaustive. All facts and circumstances that are relevant to a seller's willingness or ability to produce and sell goods can affect supply. For example, if the forecast is for snow retail sellers will respond by increasing their stocks of snow sleds or skis or winter clothing or bread and milk.

* * *

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Сучасний менеджмент і економічний
розвиток

Реферативний збірник матеріалів постійно діючої міжнародної
науково-практичної інтернет-конференції

(1 вересня 2011 року – 29 лютого 2012 року)

Українською, російською та англійською мовами.

Відповідальний за випуск
Комп'ютерне верстання

О. М. Теліженко
Г. М. Шевченко

Стиль та орфографія авторів збережені.

Формат 70×108/16. Ум. друк. арк. 2,33 . Обл.-вид. арк. 1,96 . Тираж 300 пр. Зам. №

Видавець і виготовлювач
Сумський державний університет,
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3062 від 17.12.2007.

“Сучасний менеджмент і економічний розвиток”, №1 '2012